

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 23 stycznia 2020 r. skarżący Z. K. wniósł do Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. skargę na zachowanie radcy prawnego J. K.. W skardze skarżący wskazał, że radca prawny J. K. uporczywie nęka skarżącego jak i jego najbliższych poprzez wysyłanie wiadomości sms oraz e-maili, czym istotnie narusza jego prywatność i wzbudza poczucie zagrożenia, jak również rozpowszechnia wobec znajomych skarżącego informacje z toczących się pomiędzy nim a radcą prawnym J. K. postępowań. W ocenie skarżącego radca prawny J. K. popełniła delikt z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W dniu 14.08.2020 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. postanowił wszcząć dochodzenie w sprawie możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez radcę prawnego J. K. polegającego na naruszeniu postanowień art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w związku z art. 64 ust. 1 oraz art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych przez kilkukrotne kierowanie do skarżącego w okresie między wrześniem 2019 r. a lutym 2020 r. wypowiedzi nieprzystających radcy prawnemu i naruszających godność tego zawodu.

W dniu 04 maja 2020 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. postanowił przedstawić radcy prawnej J. K. zarzuty, że w okresie pomiędzy wrześniem 2019 r. a lutym 2020 r. kilkukrotnie kierowała do skarżącego oraz osób mu bliskich wypowiedzi nieprzystające radcy prawnemu oraz poprzez swoje działania naruszające godność zawodu czym dopuściła się przewinienia dyscyplinarnego z art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w związku z art. 64 ust. 1 oraz art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych oraz art. 284 § 1 z dnia 06 czerwca 1997 r. kodeks karny, pomimo wezwania datowanego na dzień 15 lutego 2020 r., skierowanego na adres Kancelarii, nie podjęła go a tym samym nie złożyła na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. wyjaśnień, co do zarzucanych jej czynów, co stanowi naruszenie art. 62 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, naruszyła obowiązek informacyjny Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. o zmianie danych teleadresowych ujawnianych w aktach osobowych radcy prawnego, w tym adresu do doręczeń, co stanowi naruszenie art. 8 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Przesłuchiwana obwiniona nie przyznała się do zarzucanego jej czynu i wyjaśniła m.in. że skarżący to jej mąż, który dopuścił się zdrady małżeńskiej na skutek której wydany został wyrok rozwodowy z orzeczeniem winy skarżącego. Radca Prawny J. K. podniosła również, że w rozmowach bezpośrednich oraz telefonicznych i sms, skarżący wielokrotnie ją obrażał, zastraszał podjęciem kroków w celu pozbawienia uprawnień do wykonywania zawodu radcy prawnego. Skarżący wobec radcy prawnego J. K. używał sformułowań obelżywych, wszczywał awantury domowe oraz bił ją i szarpał. Wobec skarżącego wydany został przez Sąd Rejonowy w (...) wyrok o to, że złożył fałszywe oświadczenie o utracie karty pojazdu, przywłaszczył pojazd marki L. (...) oraz że znęcał się psychicznie i fizycznie nad radcą prawnym J. K.. Radca prawny J. K. oświadczyła również, że skarżący utrudniał wykonywanie przez nią czynności zawodowych oraz unika spłacania zobowiązań, co powoduje że zobowiązania te muszą być spłacane przez radcę prawną J. K.. Ponadto radca prawny J. K. wskazała, że korespondencja, która była prowadzona pomiędzy nią a skarżącym, nie była przez nią wymuszana, a złożona skarga jest bezpodstawna i wynika wyłącznie z chęci zemsty Z. K., zaszkodzenia radcy prawnej J. K., zdyskredytowania jej i stanowi „odwet” z powodu przegrania wszystkich wytoczonych przeciwko skarżącemu spraw oraz z powodu złożenia zawiadomienia o składaniu fałszywych zeznań i wszczęcia egzekucji z nieruchomości. W odniesieniu do kolejnych zarzutów radca prawny J. K. wyjaśniła, że odbiera korespondencję kierowaną na adres Kancelarii przy ul. (...) lok. 14 (...) W., a nie otrzymała żadnej przesyłki kierowanej na ten adres. Wskazała ponadto, że ze względu na dalsze poczucia zagrożenia ze strony byłego męża, boi się ujawniać nowy adres zamieszkania.

W dniu 10 lipca 2020 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. postanowił umorzyć dochodzenie w sprawie. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że podstawą umorzenia postępowania jest przepis art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. tj. że czynu nie popełniono lub brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że żadne z opisanych w skardze zachowań przypisanych radcy prawnemu nie stanowi deliktu dyscyplinarnego, zaś sama skarga wydaje się być formą zemsty byłego małżonka

za wszczęte i przeprowadzone względem niego postępowanie sądowe. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego podniósł, że zarzucany radcy prawnemu czyn, musi wyczerpywać znamiona czynu zabronionego w świetle przepisów ustawy o radcach prawnych oraz przepisów Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, natomiast dowody przeprowadzone w niniejszej sprawie nie potwierdzają zasadności zarzutu stawianego przez skarżącego. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zauważył występowanie widocznego konfliktu pomiędzy skarżącym a radcą prawnym w sferze dotyczącej ich wspólnych kontaktów, ewentualnych rozliczeń, czy kontaktów z córką.

Na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. zażalenie złożył Z. K., który wniósł o uchylenie postanowienia oraz wymierzenie obwinionej kary. W ocenie skarżącego wydane postanowienie jest bezzasadne, bowiem Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w sposób jednostronny oparł się na wersji przedstawionej przez obwinioną, nie przesłuchał świadków oraz bezkrytycznie przeszedł do porządku dziennego nad faktem używania wielokrotnie gróźb pod adresem skarżącego, bezkrytycznie zaakceptował fakt, że jeśli do rozwodu pomiędzy stronami doszło z winy skarżącego to nie może on mieć statusu pokrzywdzonego, a samo złożenie zawiadomienia jest zemstą oraz dał wiarę zupełnie niewiarygodnemu tłumaczeniu, co do niepodejmowania przesyłek przez radcę prawną J. K..

Sąd zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Trafnie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. wydał na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w związku z art. 74¹ ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych postanowienie o umorzeniu postępowania w sprawie. Podnieść należy, że zgodnie z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza gdy czynu nie popełniono lub brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia. Wskazać należy, że przedłożone przez skarżącego dowody w postaci wydruków wiadomości sms bądź e-mail oraz ich treść nie stanowią o tym, że radca prawny J. K. dopuściła się deliktu dyscyplinarnego, za który na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych powinna odpowiadać dyscyplinarnie. Jak słusznie wskazał w uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu dochodzenia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W., w niniejszej sprawie nie można tracić z pola widzenia okoliczności faktycznych sprawy w szczególności tego, sprawa dotyczy życia prywatnego radcy prawnego oraz, że pomiędzy skarżącym a radcą prawnym J. K. występuje bardzo zaostrzony konflikt małżeński, związany z rozwodem oraz koniecznością dokonania rozliczeń majątkowych pomiędzy byłymi małżonkami. Korespondencja kierowana przez radcę prawną J. K. do skarżącego, ale też skarżącego do radcy prawnego J. K. jest obustronnie formułowana przy określonym ładunku emocji, związanych z sytuacją faktyczną, jednak dotyczy spraw prywatnych radcy prawnego. W tym przypadku nie można ustalić, że zachowanie radcy prawnego J. K. uchybia godności zawodu, o której mowa w art. 11 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Podnieść należy, że art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego wskazuje, że radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym. Naruszeniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego. Z powyższego wynika, że obowiązek dbania o godność zawodu radcy występuje przy wykonywaniu czynności zawodowych, w działalności publicznej oraz w życiu prywatnym, jednak brak jest wskazanego katalogu zachowań w poszczególnych wyżej wymienionych sferach, które uznawane byłyby za naruszające godność zawodu. Każdorazowo ocena zachowania radcy prawnego pod kątem naruszenia przepisu art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oceniana musi być indywidualnie, przy wzięciu pod uwagę określonego stanu faktycznego. Na tle interpretacji art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i uznawania radcy prawnego winnego popełnienia deliktu dyscyplinarnego w życiu prywatnym, nie ma jednolitej wykładni, bowiem z jednej strony mamy tutaj do czynienia z wkraczaniem przez samorząd radcowski w prywatną sferę życia radcy prawnego, natomiast z drugiej strony powstaje kwestia ingerowania w życie prywatne radcy prawnego w interesie samorządu radcowskiego. Wyważając interesy zarówno radcy prawnego jak i samorządu radcowskiego proponowana jest więc wykładnia, że ingerencja struktur dyscyplinarnych samorządu jest dopuszczalna, gdy działanie radcy prawnego w sferze prywatnej naraża godność

zawodu poprzez to, że popełniając dany czyn, osoba go popełniająca, powołuje się bezpośrednio na swój status zawodowy. Nie chodziłoby tu zatem o jakieś dorozumiane lub potencjalnie domyślne łączenie danej osoby z byciem radcą prawnym, ale o takie zachowanie, w toku którego jako swoistego argumentu dany radca prawny używa swojego statusu zawodowego (patrz: „Kodeks Etyki Radcy Prawnego. Komentarz” red. dr T. S., rok 2021, wydanie 3). Biorąc pod uwagę orzecznictwo dyscyplinarne, za niegodne w życiu prywatnym uznawane są w szczególności zachowania radcy prawnego polegające na:

- 1) nieregulowaniu przez radcę prawnego lub nieterminowym regulowaniu swoich zobowiązań – co doprowadza do wszczynania przeciwko radcy prawnemu postępowania sądowego oraz postępowania egzekucyjnego;
- 2) unikanie przez radcę prawnego płacenia alimentów;
- 3) kierowanie przez radcę prawnego pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości;
- 4) popełnienie przez radcę prawnego przestępstwa;
- 5) znieważenie przez radcę prawnego funkcjonariuszy policji podczas wykonywania przez nich czynności;
- 6) doprowadzanie przez radcę prawnego do awantur domowych.

W rozpoznawanej na skutek zażalenia sprawie, nie wystąpił stan faktyczny, którego analiza mogłaby skłonić do uznania, że radca prawny J. K. popełniła delikt dyscyplinarny, o którym mowa w art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, wobec tego, w ocenie Sądu Dyscyplinarnego, niezasadne jest zażalenie wniesione od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 10 lipca 2020 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie.

Łączne koszty postępowania wyniosły 1.000,00 zł, którymi to kosztami w całości została obciążona Okręgowa Izba Radców Prawnych (...) W., zgodnie z przepisem art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.

Pouczenie:

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i ostateczne, bowiem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny (...) (...) W., w niniejszej sprawie działał jako organ II instancji i dlatego stosownie do treści art. 426 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ oraz stosownie do treści art. 70² ust. 1a ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (j.t. Dz.U. z 2020, poz. 75), od niniejszego postanowienia nie przysługuje żaden środek odwoławczy.